

עמוק יותר מפסיכואנליזה

הרב עזריאל הייקין

גדלתי בגיאורגיה, בברית המועצות, שם כיהן אבי ז"ל ברבנות. הוא יצא לשם בהכוונת האדמו"ר הקודם מליובאוויטש, אדמו"ר הריי"צ, שאת הוראותיו הוא תמיד הקפיד לקיים.

מגיל צעיר ביותר, אני זוכר את אבי מדבר על אדמו"ר הריי"צ. הרגשתי כאילו האדמו"ר היה חלק ממשפחתנו. הוא היה מכונה ה'זיידע', הסבא שלנו. אבי לימד אותי שכאשר קורה משהו וזקוקים לעצה, כתבים לסבא.

בשנת תש"א (1941), כאשר הצטרפה ברית המועצות למלחמת העולם השנייה, אבי נאסר באשמת 'עיסוק במקצוע מזיק לחברה', כלומר, בגין היותו רב. נגזרו עליו תשע שנות מאסר, עובדה שהתבררה בדיעבד כברכה, שהרי אילולא כן היו מגייסים אותו לצבא. אילו היה מתגייס, סביר להניח שהוא היה נהרג בקרבות, מאחר שהצבא האדום נהג להשתמש באנשים כמוהו כ'בשר תותחים'.

במהלך שהייתו של אבי בכלא, הגעתי לגיל מצוות. לא ערכנו שום חגיגה, מאחר שאמי חששה שעלולים לאסור גם אותי. בתור מתנת בר-מצווה זכיתי לבקר את אבי בבית הכלא. באותה הזדמנות הוא אמר לי: "שמע בקולי, בני - עליך ללמוד תורה. עליך ללמוד הלכה. אתה חייב ללמוד כיצד לנהוג על פי ההלכה בכל מצב, משום שאינך יודע מה ילד יום - כאן בבית הכלא גם אני חייב לדעת היטב את ההלכה, כדי שאם יכריחו אותי לעשות דברים מסוימים בשבת, אדע לעשות אותם מבלי להיכשל בחילול שבת. לכן, עליך ללמוד היטב".

אחרי הבר-מצווה נכנסתי ללמוד בשיבת "תומכי תמימים" בפּוֹתְאִיסי שבגרוזיה. שם למדתי עד לשחרורו של אבי מהכלא, זאת במסגרת חנינה כללית שניתנה בעקבות סיום מלחמת העולם השנייה. אחרי ששחרר, עזבנו את ברית המועצות ויצאנו לאירופה, גם הפעם על פי עצתו של אדמו"ר הריי"צ.

בסופו של דבר, הוצעה לאבי משרה רבנית בשוודיה, והוריי עברו להתגורר שם, בעוד אני נסעתי ללמוד בשיבת חב"ד בניו יורק. כעבור כמה שנים בשוודיה - היה זה בשנת תשי" (1950), כאשר החלה מלחמת קוריאה - חשש אבי

ש"המלחמה הקרה" בין הסובייטים לבין ארצות הברית עלולה להצית עימות כלל עולמי חדש. הוא החליט כי יהיה זה נכון לעזוב את שוודיה ולהגר לקנדה. הוא כתב על כך לאדמו"ר הריי"צ, אלא שבינתיים הסתלק אדמו"ר הריי"צ בי' שבט של אותה שנה. זמן מה אחר כך, קיבלתי מכתב מאבי ובו הוא מבקש שאפנה את שאלתו הנ"ל לרבי, שבאותו הזמן טרם קיבל על עצמו באופן רשמי את נשיאות תנועת חב"ד.

הבאתי אל הרבי את מכתבו של אבי, והסברתי כי אבי זקוק לעצה ולהכוונה בדחיפות. אחרי שקרא את המכתב, הסיט הרבי את מבטו לרגע, ואז אמר, "אביך חושש שמתקרבת מלחמה עולמית נוספת. אולם אינני רואה מלחמת עולם באופק. מכל מקום, אם הוא יחוש רגוע יותר כאשר תהיה לו ויזה מתחת לכרית, שיגיש בקשה לויזה".

כתבתי לאבי וסיפרתי לו מה אמר הרבי, והוא אכן הגיש בקשה לויזה. הוא חש רגוע יותר מאחר שהייתה בידו ויזה, אך את אירופה הוא לא עזב מיד, אלא המתין עוד כשנתיים לפני שהיגר לקנדה.

בינתיים, אני התחלתי להיות מעורב בהוצאה לאור של

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1500 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

בזמן שהותי במרוקו התחנתני - אשתי הייתה בתו של הרב מיכאל ליפסקר - והתיישבנו בעיר אגאדיר, שסביבה שכנו עיירות רבות שבהן התגוררו יהודים. ייסדתי בעיר ישיבה שנחלה הצלחה רבה, ומשכה אליה מאות תלמידים מכל הסביבה, וגם בניתי שם מקווה טהרה.

ואז גורשתי ממרוקו.

בתחילה, כאשר הגעתי למרוקו, היא הייתה מדינת חסות של צרפת. אולם, בהמשך, הפכה מרוקו למדינה עצמאית, ומושל חדש הגיע לאגאדיר. מושל זה דרש לסלק אותי. אנשים מטעם הקהילה פנו אליו וניסו להתערב לטובתי, אך הוא אמר להם, "למענו אתם מבקשים? האם אינכם יודעים כי הוא מרגל ישראלי! בבית הספר שלו הוא מלמד עברית - והוא אפילו אינו יודע ערבית".

לא הייתה לי ברירה, ונאלצתי לעזוב. למזלי הטוב הייתי אזרח אמריקני והיה בידי דרכון אמריקני - אחרת, הם היו משליכים אותי לכלא. כך, ניצלתי בזכות עצמו של הרבי.

אחרי שעזבנו, פקדה את העיר אגאדיר רעידת אדמה חזקה, שגבתה את חייהם של אנשים רבים. משפחתי ואני לא נפגענו, מאחר שיצאנו בעוד מועד מהמקום.

הרב עזריאל חייקין שימש שליחו של הרבי מאז שנת תשט"ו (1955) במרוקו, בסקנדינביה, בבלגיה ובאוקראינה. הוא רואיין שלוש פעמים באולפני 'המפגש שלי', פעם בשנת תש"ע (2010), ופעמיים בשנת תשע"ה (2015).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשכ"א (1960) — במכתב לטופר ד"ר חיים שסקיס לקראת נסיעתו המתוכננת למדינות שמאחורי מסך הברזל, מעוררו הרבי לנצל את נסיעותיו אלו כדי לשתף יהודים בכל מקום ברשמים מביקורו, ולספר להם כיצד יהודים שם מתאמצים להישאר נאמנים לה' ולתורתו בתנאים הקשים השוררים שם, מתוך מסירות נפש ממש. המסר מכך ליהודים שזכו לגור במדינות שבהן נהנים מחופש הדת הוא שעליהם להעריך את האפשרויות הללו שניתנו להם, ולנצלן בצורה המלאה ביותר להוסיף בכל ענייני עבודת ה', בלימוד התורה ובקיום מצוותיה. ¹ כ' במרחשון

1 אגרות קודש, כרך כ, עמ' לד

לעילוי נשמת
האשה החשובה והדגולה
מרת שיינא באשע בת ר' יוסף דב ע"ה
מינסקי

בקשר עם היאהרצייט הראשון י"ז מרחשון ה'תשע"ט

כמה משיחותיו של הרבי, וגם הייתה לי הזכות להיות נוכח בשעה שביקרו אצלו כמה אנשים מעניינים. הייתה יחידות אחת הזכורה לי במיוחד, כאשר הגיעו לבקר אצל הרבי קבוצה של סטודנטים.

הסטודנטים החלו לשאול את הרבי שאלות שונות. אחד מהם שאל האם הרבי נעזר בטכניקות של פסיכואנליזה - שיטתו של פרויד - במתן עצות.

על כך ענה הרבי, "לא, נשמתו של אדם עמוקה בהרבה מהמקומות שאליהם מסוגלת הפסיכואנליזה לבדה לחדור. התיאוריה של פרויד נוגעת לאגו, ומתייחסת אל בני אדם כאילו היו שפני ניסיון".

אחר כך שאל אותו סטודנט, "האם רבי משתמש אי פעם בשיטתו של פרויד עבור עצמו? האם הוא הולך אי פעם אל רופא?"

הרבי חייך ואמר בבדיחות הדעת, "אם לרבי יש כאב ברגל, עליו ללכת לרופא רגליים. אם הוא סובל בראשו, עליו ללכת לרופא ראשים".

אחר כך שוחח אתם הרבי בנוגע לאנרגיה ולמרץ המאפיינים את הצעירים, וכיצד עליהם לנצל זאת לטובת ענייני יהדות. הוא אמר שעליהם לנצל זאת כעת, שכן, אחרי שיתבגרו, כבר לא יהיו להם את אותם הכוחות.

אחד הסטודנטים - טיפוס מתחכם - אמר, "לא, זה לא נכון. ליאון טרוצקי, המהפכן המרקסיסטי, היה אנרגטי בשנותיו המאוחרות באותה מידה כמו בצעירותו".

הרבי השיב, "אם תקרא את מה שכתב בשנותיו המוקדמות, ואת מה שכתב בשנים המאוחרות יותר, תראה שיש הבדל בין הדברים".

אחרי שסיימתי את לימודי בישיבה, שלח אותי הרבי למרוקו, שם פעלו שליחיו הקודמים שנשלחו לא מכבר - הרב מיכאל ליפסקר, הרב ניסן פינסון והרב שלמה מטוסוב - בהפצת היהדות בקרב אלפי ילדים יהודיים והעניקו להם חינוך יהודי; אבל היה צורך במורים נוספים.

אולם, תחילה אמר הרבי כי עלי להסדיר את קבלת האזרחות האמריקנית, ושאסע למרוקו רק אחרי שיהיה בידי דרכון אמריקני. בדיעבד התבררה עצה זו כעצה מאוד טובה ומועילה, שכן, כעבור כמה שנים גורשתי ממרוקו, ונזקקתי לאותו דרכון כדי להיחלץ משם בשלום.

במרוקו, ייסדו שליחי הרבי ישיבות בערים המרכזיות - בקזבלנקה ובמקנס - אולם תפקידי היה להקים תלמודי תורה בערים המרוחקות שבהן התגוררו יהודים, ולגייס לשם כך מורים מקומיים.

הכוח לחבר באמת!
העולם זקוק לך ולתפילין שלך;
הצטרף כעת Tefillinwrapp.com

בסיוע חברי

THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד